

## **OKRUHY KE ZKOUŠCE FILOZOFIE VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY**

(Rozvíjející otázky za hlavním počátečním názvem okruhů jsou orientační.)

- 1) Tradiční výuka – Jak se utvářela tradiční výchova? Jakými principy se řídila? Jakou roli v utváření tradičního pojetí sehrál Herbart a herbartismus? Jak tradiční výuka souvisí s vojenstvím a nacionalismem?
- 2) Alternativní výuka – Kdy se začaly objevovat netradiční / alternativní směry? Čím byla tato skutečnost motivována? Jaké základní principy směry sdílí?
- 3) Porovnejte tradiční a alternativní vzdělávání a výchovy – Jaké prvky jsou podobné? V čem se oba přístupy liší? Dokumentujte na konkrétních příkladech? Jaké prvky sdílejí přístup ke vzdělávání a výchově Cyril Mooney, Hejného metoda, pragmatická pedagogika (viz text Jak si Dewey představuje školu v Utopii)?
- 4) Pozdně moderní (postindustriální, digitalizovaná) společnost a výzvy problematice vzdělávání a výchovy – Jak se změnil svět za posledních 50 let změnila moderní společnost? Jaká je proto dnešní každodenní realita? Jaké výzvy tyto změny vyžadují od státního / soukromého systému vzdělávání? Jak se to daří?
- 5) J. A. Komenský a Platón - porovnání filosofických, pedagogických myšlenek a pansofických snah Jana Ámose Komenského s pojetím edukace dle Platóna (postavení mužů, žen a dětí, athénská společnost a sociální vyloučení, mýtus o jeskyni, kalokagathia). Souvislosti se současnou tradiční českou školou.

V následujících okruzích je vhodné zohlednit následující témata:

- východiska a myšlenkové zdroje zakladatelů směru / metody
- jaká filozoficko-teoretická východiska jsou nejpodstatnější
- jak se promítají do základních principů vybraných směrů / metod
- jak se tento směr / metoda vyvíjel od doby svého vzniku do současnosti
- jaký potenciál tyto směry / metody mají pro to, aby došlo k proměně většinového tradičního přístupu.

- 6) Integrovaná tematická pedagogika
- 7) Lesní pedagogika (LMŠ)
- 8) Montessori
- 9) Walfdorfská škola
- 10) Summerhill
- 11) Daltonský plán